

ΕΡΩΤΗΣΗ

Αθήνα, 24/03/2025

Της: ΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ ΣΟΦΙΑΣ – ΧΑΪΔΩΣ, Βουλευτού Β' Πειραιώς

ΠΡΟΣ: Την κ. Υπουργό Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού

ΘΕΜΑ: «Απαραίτητη η πρόσληψη Ψυχολόγων από την Α' Δημοτικού ως μέτρο πρόληψης της σχολικής βίας και του εκφοβισμού»

Κυρία Υπουργέ,

Ο σχολικός εκφοβισμός (bullying) αποτελεί ένα σοβαρό και αυξανόμενο πρόβλημα στην Ελλάδα τα τελευταία χρόνια. Έρευνες και στατιστικά στοιχεία υποδεικνύουν σημαντική αύξηση των περιστατικών εκφοβισμού στα σχολεία, με ανησυχητικές διαστάσεις. Σύμφωνα με έρευνα του «Χαμόγελου του Παιδιού» για το σχολικό έτος 2022-2023, 1 στα 3 παιδιά (32,4%) σε όλη την Ελλάδα έχει δεχθεί εκφοβισμό. Ιδιαίτερα υψηλά ποσοστά παρατηρούνται στην Περιφέρεια Πελοποννήσου (48,8%) και στην Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης (42,1%). Σύμφωνα με άλλη έρευνα του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (ΕΚΠΑ) επισημαίνεται ότι τα περιστατικά bullying αγγίζουν το 50-60% του εφηβικού πληθυσμού, με συχνότερες μορφές τον χλευασμό λόγω εξωτερικής εμφάνισης και τη φυσική ή λεκτική βία.

Η έξαρση του σχολικού εκφοβισμού στην Ελλάδα δείχνει ότι οι μέχρι τώρα νομοθετικές προσπάθειες δεν έχουν αποδώσει τα αναμενόμενα αποτελέσματα. Συνολικά, η αναποτελεσματική εφαρμογή των νομοθετικών πλαισίων και η απουσία ολοκληρωμένων στρατηγικών με έμφαση στην πρόληψη και στην εκπαίδευση, συμβάλλουν στη συνεχιζόμενη αύξηση των περιστατικών σχολικού εκφοβισμού. Επομένως, χρειάζεται μια ολιστική προσέγγιση που να περιλαμβάνει εκπαίδευση, ψυχολογική υποστήριξη, συμμετοχή των μαθητών και αλλαγή κοινωνικών νοοτροπιών, ξεκινώντας και δίνοντας προτεραιότητα στην πρόληψη. Με σκοπό την πρόληψη, είναι απαραίτητη η παρέμβαση, από την Πρώιμη Παιδική Ηλικία με παρουσία ειδικευμένων στη σχολική ψυχολογία, ψυχολόγων από τις πρώτες τάξεις του Δημοτικού επιδιώκοντας: την έγκαιρη παρέμβαση σε περιπτώσεις παιδιών που εκδηλώνουν επιθετική ή αντικοινωνική συμπεριφορά, την ανάπτυξη προγραμμάτων συναισθηματικής και κοινωνικής αγωγής, ώστε τα παιδιά να μάθουν να διαχειρίζονται τα συναισθήματά τους (ανάπτυξη συναισθηματικής νοημοσύνης, αντιμετώπιση άγχους ή φόβων) και να αναπτύσσουν δεξιότητες επικοινωνίας (ενίσχυση δεξιοτήτων

επικοινωνίας) και συνεργασίας (αντιμετώπιση προβλημάτων συμπεριφοράς) και τέλος την υποστήριξη των εκπαιδευτικών και των γονέων, παρέχοντάς τους εργαλεία και καθοδήγηση για την αντιμετώπιση δύσκολων συμπεριφορών και τη δημιουργία ενός ασφαλούς και υποστηρικτικού σχολικού περιβάλλοντος.

Στη Δανία, οι μαθητές ηλικίας έξι έως δεκαέξι ετών παρακολουθούν υποχρεωτικά μαθήματα ενσυναίσθησης, κάτι που φαίνεται να συμβάλλει στην κατάταξη της Δανίας στη λίστα των πιο ευτυχισμένων χωρών του κόσμου (3η θέση το 2017). Από πολύ μικρή ηλικία, αυτό που διδάσκονται οι μαθητές στα δανέζικα σχολεία είναι η προτεραιότητα στην συνεργασία και όχι στον ανταγωνισμό. Κατά τη διάρκεια του μαθήματος της ενσυναίσθησης, τα παιδιά μαθαίνουν να διαβάζουν, να κατανοούν και να ακούνε τα συναισθήματα των άλλων.

Επιπροσθέτως, σύμφωνα με έρευνες, οι ψυχολόγοι μπορούν: να εντοπίσουν νωρίς παιδιά που ενδεχομένως εμπλέκονται σε περιστατικά βίας, είτε ως θύματα είτε ως δράστες. Μέσω ατομικών ή ομαδικών συνεδριών, μπορούν να παρέχουν υποστήριξη στα παιδιά που αντιμετωπίζουν δυσκολίες, αποτρέποντας την κλιμάκωση της βίας. Μπορούν επίσης να υποστηρίξουν ψυχολογικά τα παιδιά που έχουν υποστεί σχολική βία, για να αντιμετωπίσουν το τραύμα και να αναπτύξουν στρατηγικές αντιμετώπισης. Η ενδυνάμωση των θυμάτων βοηθά να μην νιώθουν ανήμπορα και να αναζητούν βοήθεια όταν χρειάζεται. Οι ψυχολόγοι έχουν τη δυνατότητα ταυτόχρονα να υποστηρίξουν ψυχολογικά τα παιδιά που έχουν υποστεί σχολική βία, για να αντιμετωπίσουν το τραύμα και να αναπτύξουν στρατηγικές αντιμετώπισης. Η ενδυνάμωση των θυμάτων βοηθά να μην νιώθουν ανήμπορα και να αναζητούν βοήθεια όταν χρειάζεται. Τέλος, μπορούν να εργαστούν με παιδιά που εμφανίζουν επιθετική συμπεριφορά, ώστε να κατανοήσουν τις αιτίες αυτής της συμπεριφοράς και να βρουν εναλλακτικούς τρόπους έκφρασης. Μέσω θεραπευτικών μεθόδων, όπως η γνωσιακή-συμπεριφορική θεραπεία (CBT), τα παιδιά μπορούν να μάθουν να ελέγχουν την επιθετικότητά τους.

Με δεδομένα όλα τα παραπάνω, επειδή, όπως υπογραμμίζεται συνεχώς από τους ειδικούς αλλά και από τους εκάστοτε Υπουργούς, χρειάζεται μια ολιστική προσέγγιση στην αντιμετώπιση του σχολικού εκφοβισμού, της σχολικής βίας και της νεανικής παραβατικότητας, με έμφαση στην πρόληψη και επειδή πιστεύουμε ότι η επένδυση στην ψυχική υγεία των παιδιών μας είναι επένδυση στο μέλλον της κοινωνίας μας,

Ερωτάται η κ. Υπουργός:

1. Είναι στις προθέσεις σας η πρόσληψη εξειδικευμένων σχολικών ψυχολόγων σε όλα τα δημοτικά σχολεία, με έμφαση στις πρώτες τάξεις, όπου τα παιδιά διαμορφώνουν τις βασικές κοινωνικές τους δεξιότητες;
2. Είναι στις προθέσεις σας να θεσμοθετήσετε την ενσωμάτωση ενός υποχρεωτικού μαθήματος Κοινωνικής και Συναισθηματικής Αγωγής (2-3 φορές την εβδομάδα), όπου οι ψυχολόγοι θα συνεργάζονται με τους εκπαιδευτικούς για τη διδασκαλία θεμάτων όπως η ενσυναίσθηση, η διαχείριση συγκρούσεων και η συνεργασία;

3. Είναι στις προθέσεις σας να θεσμοθετήσετε την εκπαίδευση και επιμόρφωση των εκπαιδευτικών, ώστε να μπορούν να αναγνωρίζουν σημάδια εκφοβισμού και να εφαρμόζουν πρακτικές διαχείρισης κρίσεων;
4. Είναι στις προθέσεις σας να παρέμβετε, ώστε η διοργάνωση ενημερωτικών δράσεων και εργαστηρίων για τους γονείς, με στόχο την ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ σχολείου και οικογένειας στην αντιμετώπιση του εκφοβισμού, να γίνεται σε μόνιμη και σταθερή βάση;

Η ερωτώσα Βουλευτής

ΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ ΣΟΦΙΑ – ΧΑΪΔΩ